

میاشتنی | Monthly | ماہنامہ

بانک The Bank

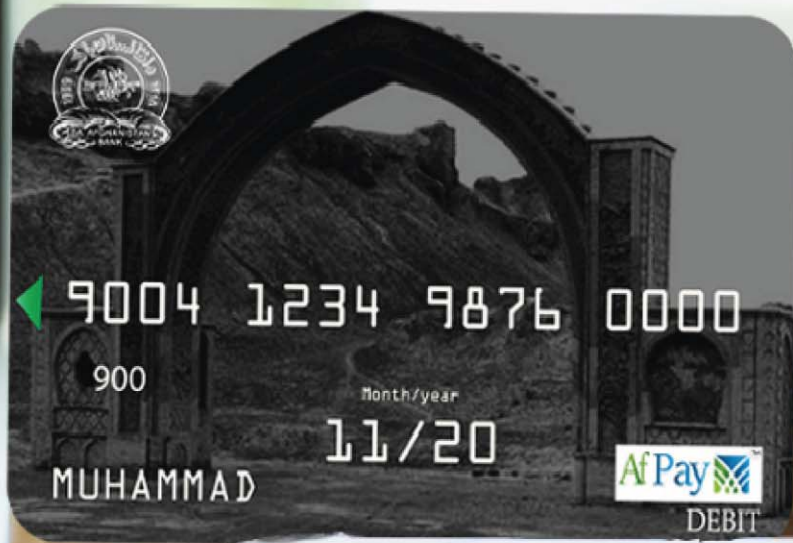
۲۰۰ کتبہ - ۱۴۴۵ رمضان المبارک - ۱۴۰۲ کب

چگونه میتوان تورم را مهار کرد؟

د مالی سکتور ملاتر او اسلامي بانکوالی پر اختیا په هکله لویه ولسي غونډه
مخ

How DAB Achieved Currency Stability

P31

د اداينو آسانتيا لپاره مو (Af Pay) کارت و کاروئ.

بانک

لړلیک / فهرست

۱	د هېواد په ختیځ زون کې د مالي سکتور ملاتړ او د اسلامي بانکوالی پراختیا په ...
۳	بانکونو ته یې جمع آوری شده زون غرب در ولایت هرات حریق گردید
۴	د افغانستان بانک د موخو، دندو او عمومي پالیسیو په اړه ننگرهار ولایت کې د...
۵	سرپرست د افغانستان بانک با والیان، مسئولین امنیه ولایات شرقی و مدیران ...
۶	په ننگرهار پوهنتون کې د افغانستان بانک د ټولیزو سیاستونو، موخو او دندو په...
۷	سرپرست د افغانستان بانک با مسئولین شرکت ام تی ان دیدار کرد
۸	په ملي پیسو د سرو زرو اغېزې
۱۰	چگونه میتوان تورم را مهار کرد؟
۱۵	کاسا ۱۰۰۰: زمینه ساز اشتغال برای هزاران تن در کشور!
۱۷	اقتصادی خبرونه
۱۹	واخان: له سوداگریز انحصار څخه د خلاصون لار
۲۳	تنظیم و میکانیزه سازی سکتور مالی غیربانکی: گامی موثر برای اعتماد و استحکام ...
۳۱	How DAB Achieved Currency Stability

د امتیاز خاوند: د افغانستان بانک

کنټپلاوی: صدیق الله خالد، احمد جواد سداد او مفتي عبدالله آخندزاده

سرلیکوال: شفیق الله بارز

مسول مدیر: انور الله حیات

خبريال: سيد خالد خالقيار

ډیزاین: خالد احمد فیضی

فوټوژورناليسټ: زيرک مليا

د وېش مسول: نصرت الله احمدزی

د چاپ شمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

کال: اوولسم

پته: د افغانستان بانک

ټلېفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

برېښنالیک: magazine@dab.gov.af

وېب پاڼه: www.dab.gov.af

د ثبت ګڼه: ۶۵۸

د مضمونونو او مقالو مسؤلیت د لیکوالانو پر غاړه دی. د مجلې د مقالو او انځورونو څخه ګټه اخیستنه د سرچینې په ذکر کولو سره جواز لري. مسؤلیت مضامین و مقالات به نویسنده ګان آن بر می گردد. استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

۱۴۴۵ شعبان المعظم ۲۳ - د ختيځ زون په ننگرهار ولايت کې د افغانستان بانک په نوبت غونډه جوړه شوه. په دې غونډه کې د ننگرهار، لغمان، کونړ او نورستان ولايتونو د محترم ولايتي چارواکو په شمول د گڼ شمېر حکومتي ادارو چارواکو، سوداگرو، بانکوالو، سيمه ييزو متنفذينو، صرافانو، اصنافو او د خصوصي سکتور واک لرونکو استازو گډون کړی وو چې د بانکي سکتور د ښه والي، د اسلامي بانکوالی پراختيا، د صرافانو او پولي خدمتونو وړاندې کوونکو د فعاليتونو معياري کولو، د افغانی ترويج او مالي خدمتونو ته د خلکو لاسرسې په اړه يې خبرې اترې وکړې او له يو بل سره يې نظرونه شريک کړل.

د دې غونډې په پيل کې د ننگرهار محترم والي الحاج ملا محمد نعيم آخند خبرې وکړې او ميلمنو او د افغانستان بانک پلاوي ته يې د ښه راغلاست ويلو ترڅنگ د افغانستان بانک د کړنو، په ځانگړي ډول د افغانی نرخ د ثبات ستاينه وکړه، په راکړه ورکړه کې يې د افغانی پر کارونه ټينگار وکړ او له خلکو، په

د هېواد په ختيځ زون کې د مالي سکتور ملاتړ او د اسلامي بانکوالی پراختيا په موخه لويه ولسي غونډه جوړه شوه

د یادونې وړ ده چې د دې غونډې په وروستی برخه کې د ننگرهار ولایت د اصنافو ټولنې د مشر بناغلي باز محمد ځوانمل له لوري د افغانستان بانک سرپرست رئیس بناغلي هدایت الله بدري ته د غوره خدمتونو او افغانۍ د ثبات ساتنې په موخه د عزت لونگی په سر کړل شوه او د افغانستان بانک د لاسته راوړنو ستاینه وشوه.

لري. بناغلي بدري زیاته کړه چې د دې ډول مشورتي غونډو جوړول د یادو برخو پراختیا ته لاره هوارولای شي.

د دغې غونډې په دوام کې د بانکي سکتور د اوسني حالت او د راتلونکي اصلاحي پلانونو، د اسلامي بانکوالۍ پراختیا او مالي خدمتونو ته د خلکو لاسرسی او د صرافانو او پولې خدمتونو وړاندې کوونکو د فعالیتونو د تنظیمولو په اړه ګډوډوالو ته ګټور پریزنټیشنونه وړاندې او په هکله یې خبرې اترې او بحثونه وشول.

د غونډې جمع بندي د افغانستان بانک د ریاست د دفتر لوی آمر بناغلي صدیق الله خالد لخوا ترسره شوه او د افغانۍ د ترویج، د راکړې ورکړې پر مهال د افغانۍ د سمې کارونې او ساتنې، د اسلامي بانکوالۍ پراختیا، د صرافانو او پولې خدمتونو وړاندې کوونکو په شمول د غیر بانکي مالي مؤسسو د فعالیتونو د میکانیزه کولو او د بانکي سکتور د ملاتړ په اړه یې لنډې خبرې وکړې. همداراز، هغه د دې پروګرامونو په بریالیتوب کې د خلکو رول مهم وباله او له هغوی یې وغوښتل چې په دې برخو کې همکاري وکړي.

ځانګړې توګه له سوداګرو او متشبثینو څخه یې وغوښتل چې په خپلو سوداګریزو راکړو ورکړو کې له افغانۍ څخه کار واخلي.

ورپسې د افغانستان بانک د ټولو سرپرست رئیس بناغلي هدایت الله بدري د پولې سیاستونو د مؤثر تطبیق، د افغانۍ ترویج، د بانکي سکتور ملاتړ، د صرافانو او مالي خدمتونو وړاندې کوونکو د فعالیتونو میکانیزه کولو، د اسلامي بانکوالۍ پراختیا او د بانک د نورو لاسته راوړنو په اړه خبرې وکړې او د یادو سکتورونو د ښه والي په برخه کې یې د علماوو، سیمه ییزو متنفذینو، سوداګرو او خلکو ونډه مهمه وبلله او له هغوی یې وغوښتل چې د افغانستان بانک سره د خپلو پالیسیو په مؤثر تطبیق کې همکاري وکړي.

بناغلي بدري د خپلو خبرو په بله برخه کې د اسلامي بانکوالۍ پراختیا او همداراز معیاري، آسانو او مناسبو مالي خدمتونو ته د خلکو لاسرسی د افغانستان بانک له لومړیتوبونو څخه وبلل او څرګنده یې کړه چې د دې پروسو ترسره کول او پلي کول د حکومتي ادارو او خلکو ترمنځ همکاري او همغږۍ ته اړتیا

بانکوتهای جمع آوری شده زون غرب در ولایت هرات حریق گردید

در حفظ و استفاده درست از پول افغانی توجه بیشتر داشته باشند. باید گفت که د افغانستان بانک به منظور تسهیل در معاملات، وقتاً فوقتاً بانکوتهای مندرس افغانی را از بازار جمع آوری نموده، در عوض بانکوتهای جدید توزیع می نماید و در مطابقت با قوانین و مقررات بانکوتهای مندرس را حریق می کند. این بانکوتها با حضور داشت نمایندگان وزارت عدلیه، وزارت مالیه و نهاد های امنیتی بعد از بارگیری توسط هیئت موظف به کوره های مخصوص انتقال و در یک مرتبه حریق گردید.

محترم نور احمد آغا معاون اول د افغانستان بانک به صرافان و خزانه داران زونها و نمایندگی های د افغانستان بانک گفت که در قسمت چک، کنترول و تشخیص دقیق بانکوتهای مندرس توجه جدی داشته باشند. وی همچنان افزود که هیئت حریق در جریان شمارش و کنترول بانکوتهای مندرس متوجه شدند که اکثر آن با دستان چرب و آلوده گرفته شده که منتج بر مندرس شدن گردیده و د افغانستان بانک را وادار به حریق و چاپ بانکوتهای جدید کرده است. محترم نور احمد آغا گفت که چاپ پول جدید به هزینه زیاد نیاز دارد و از مردم خواست تا

۱۰ شعبان المعظم ۱۴۴۵ - د افغانستان بانک به منظور ایجاد سهولت در داد و ستد طبق صراحت مفاد ۳۹ و ۴۲ قانون د افغانستان بانک و طرز العمل مربوطه به ارزش چهار صد و نود و سه میلیون و هفتاد هزار (۴۹۳۰۷۰۰۰۰) افغانی بانکوت های مندرس زون غرب را در ولایت هرات حریق نمود. این بانکوت ها به رهبری محترم نور احمد آغا معاون اول د افغانستان بانک تحت نظر هیئت موظف بعد از شمارش دقیق و کنترول حریق گردید که شامل انواعیه های ۱۰، ۲۰، ۵۰، و ۱۰۰ افغانی می گردید.

د افغانستان بانک د موخو، دندو او عمومي پالیسیو په اړه ننګرهار ولایت کې د روښان لور زده کړو مؤسسې محصلینو لپاره روزنیز سیمینار جوړ شو

۱۴۴۵ شعبان المعظم ۲۴ - د افغانستان بانک پلاوي، چې د بانکي سکتور ملاتړ او د اسلامي بانکوالۍ د ترویج په موخه یې د یوې ولسي غونډې جوړولو په پار د ختیځ زون ننګرهار ولایت ته سفر کړی وو، د خپل سفر په ترڅ کې د روښان لور زده کړو مؤسسې محصلینو ته د افغانستان بانک د موخو، دندو او عمومي پالیسیو د معرفي کولو لپاره روزنیز سیمینار جوړ کړ. په دې سیمینار کې شاوخوا ۳۰۰ محصلینو برخه اخیستې وه.

د سیمینار په پیل کې د روښان لور زده کړو مؤسسې علمي مرستیال ښاغلي توریالي همت د افغانستان بانک پلاوي ته د ښه راغلاست ویلو ترڅنګ په بیلابیلو برخو کې د افغانستان بانک د لاسته راوړنو او په ځانګړي ډول د اسعارو پر وړاندې د افغانۍ نرخ د ثبات ستاینه وکړه. هغه له محصلینو څخه وغوښتل چې د افغانۍ د ترویج سفیران شي او په خلکو کې یې د ملي هویت په توګه ترویج کړي او د سمې ساتنې لپاره یې

هڅې وکړي.

ورپسې د افغانستان بانک د اسلامي بانکوالۍ آمر ښاغلي دوکتور محمد یوسف سلیم له علمي ادارو او مؤسسو سره د اړیکو ټینګولو او ساتلو پر اهمیت خبرې وکړې او د عامه ذهنونو په روښانولو او ذهنیت جوړولو کې یې د تحصیلي ارګانونو رول مهم وباله. هغه له استادانو او محصلینو څخه وغوښتل چې په هېواد کې د اسلامي بانکوالۍ ترویج لپاره د افغانستان بانک سره همکاري وکړي.

د دغه سیمینار په بله برخه کې د مالي خدمتونو د پراختیا آمریت معاون ښاغلي خالد واحدي مالي خدمتونو ته د خلکو د لاسرسي، د کاري فرصتونو رامنځته کولو او د آسانه او باکیفیته مالي تمویل کڅوړو په ترلاسه کولو سره د کوچنیو او منځنیو تشبثاتو پیلولو پر اهمیت خبرې وکړې او د دې ډول سیمینارونو جوړول یې د حکومتي ادارو د مسئولینو او محصلینو ترمنځ د خبرو اترو لپاره یوه ښه لاره وګڼله او دوام یې د مالي خدمتونو د

پراختیا لپاره مهم وباله.

په دې غونډه کې د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې آمریت معاون ښاغلي شاه پور میاخیل او د مالي ثبات کمیټې مدیر ښاغلي عبدالحسیب امانت د صرافانو او مالي خدمتونو وړاندې کوونکو فعالیتونو د میکانیزه کولو او د بانکي سکتور ښه والي په تړاو معلومات وړاندې کړل او په دې برخو کې یې د افغانستان بانک د اغیزناکو کړنو په هکله ډاډ ورکړ.

د دې سیمینار جمع بندي د ختیځ زون سیمه ییز اقتصاد پوه ښاغلي تاج محمد تمکین ترسره کړه او په اغیزناکه توګه د پولي سیاستونو او ګټورو پلانونو د تطبیق، د افغانۍ د ارزښت ساتلو او د اسعارو پر وړاندې یې د ثبات په برخه کې د افغانستان بانک د امکاناتو څخه ډاډ ورکړ او د محترمو محصلینو او استادانو څخه یې وغوښتل چې په ختیځ زون کې د افغانۍ ترویج او د راکړو ورکړو پر مهال د افغانی بانکونو ټولو سمې ساتنې ته د پاملرنې په برخه کې خپل رول ولوبوي.

سرپرست د افغانستان بانک با والیان، مسئولین امنیه ولایات شرقی و مدیران نمایندگی های زون شرق دیدار و گفتگو کرد

ادارات ذیربط در این زمینه شد. متعاقباً زمینه گفت و شنود و بحث پیرامون سطح همکاری ادارات به بحث گرفته شده و هریک از والی صاحبان و مسئولین امنیتی ولایات زون شرق آماده گی خود را در زمینه همکاری با د افغانستان بانک ابراز نمودند.

تشکیل می داد. محترم بدری از والیان محترم زون شرق و مسئولین امنیتی این ولایات خواست تا به نوبه خویش در زمینه آگاهی مردم و جلب حمایت آنها از پروسه های ملی بخصوص ترویج پول افغانی تلاش نموده و د افغانستان بانک را یاری رسانند. وی همچنین بر جلوگیری از قاچاق دالر از کشور تاکید کرد و خواستار همکاری

۲۳ شعبان المعظم ۱۴۴۵- محترم هدایت الله بدری سرپرست د افغانستان بانک با والیان، مسئولین امنیتی و شاروالان ولایت های ننگرهار، لغمان، کنر و نورستان دیدار نمود. هدف این دیدار را ایجاد روحیه همکاری و تشریک مساعی ادارات امارتی بمنظور استحکام سکتور مالی، توسعه بانکداری اسلامی، ترویج پول افغانی و دسترسی مردم به خدمات مالی

په ننگرهار پوهنتون کې د افغانستان بانک د ټوليزو سياستونو، موخو او دندو په اړه د روزنيز ورکشاپ جوړېدل

او ټولې خدمتونو د فعاليتونو ميکانيزه کولو، د اسلامي بانکوالۍ له لوري په معاملاتو کې په خوندي او عادلانه ډول د شتمنيو د وېش، بانکي سکتور د ښه والي، مالي خدمتونو ته د خوندي، آسانه او غوره لاسرسۍ په اړه د اسلامي بانکوالۍ د مرستيال ښاغلي مفتي عبدالله آخوندزاده، د غير بانکي مالي مؤسساتو د څارنې د لوی آمریت مرستيال ښاغلي شاهپور میاخېل، د مالي خدمتونو د پراختیا د لوی آمریت مرستيال ښاغلي خالد واحدی، د بانکي څارنې د لوی آمریت د مالي ثبات کمېټې د مدیر ښاغلي عبدالحسب امانت او د افغانستان بانک د ختیځ زون اقتصادپوه ښاغلي تاج محمد تمکین له لوري پرزینتپېشنونه وړاندې شول.

د غونډې په وروستی برخه کې د افغانستان بانک د موخو، دندو او ټوليزو سياستونو په اړه د افغانستان بانک د مسئولينو، محصلينو او استادانو ترمنځ ګرد ميز تشکیل شو او پوښتنو ته ځوابونه وویل شول.

یاد ورکشاپ له موادو په استفادې د افغانستان بانک او بانکي سکتور سره همکاري وکړې او په دې وسیله له دې سکتور ملاتړ وکړې.

د دې ورکشاپ په بله برخه کې د افغانستان بانک د اسلامي بانکوالۍ لوی آمر ښاغلي دکتور محمد يوسف سلیم د افغانستان بانک د مشرتابه پلاوي په استازولۍ خبرې وکړې او د اذهانو په جوړونه کې یې د اکاډمیکو ټولنو رول مهم یاد کړ او د دې ورکشاپ له جوړولو یې موخه د افغانستان بانک له سياستونو او لاسته راوړنو څخه د اکاډمیکي ټولني او محصلينو پوهاوی او خبرول یاد کړل.

ښاغلي محمد يوسف سلیم د خپلو خبرو په بله برخه کې د ټولې سياستونو د تطبيق، افغانۍ د ټيکاو، د انفلاسيون د کنترول، صرافي او ټولې خدمتونو د فعاليتونو د معياري کولو، اسلامي بانکوالۍ د پراختيا او يو شمېر نورو اړوندو موضوعاتو په اړه د ارقامو په ورکولو سره د افغانستان بانک له لاسته راوړنو څخه یادونه وکړه.

د دې ورکشاپ په اوږدو کې د صرافي

۱۴۴۵ د شعبان المعظم ۲۱ مه - د افغانستان بانک له لوري د ننگرهار پوهنتون د اقتصاد پوهنځي د استادانو او محصلينو لپاره د افغانستان بانک د ټوليزو سياستونو، موخو او دندو په اړه يو ورځنی روزنيز ورکشاپ جوړ شو. دا ورکشاپ چې د ننگرهار په پوهنتون کې جوړ شوی وو، شاوخوا ۲۰۰ محصلينو په کې ګډون درلود.

د دې ورکشاپ په پیل کې د ننگرهار پوهنتون رئیس ښاغلي شيخ انعام الله مدني خبرې وکړې، نوموړي د افغانستان بانک پلاوي ته د ښه راغلاست ویلو تر څنګ د محصلينو د پوهاوي کچې د لوړولو په برخه کې د دې ډول ورکشاپونو جوړول د ارزښت وړ یاد کړل.

ښاغلي مدني د هېواد په اقتصادي پرمختګ کې د بانکونو رول مؤثر وبللو او زیاته یې کړه چې دا رول هغه وخت لا ډېر ګټور کېږي چې اکاډمیکه ټولنه له دې سکتور سره لا ډېره همغږې ولري.

نوموړي له اکاډمیکي ټولني سره د افغانستان بانک د اړیکو د ټینګښت ستاینه وکړه او له محصلينو یې وغوښتل چې د

سرپرست د افغانستان بانک

با

مسؤلین شرکت ام تی ان دیدار کرده

در زمینه پول الکترونیکی و خدمات معیاری گسترش داده و جهت ایجاد تسهیلات بیشتر و ارایه خدمات معیاری سیستم های جدید را توسعه دهند.

شایان ذکر است که در این جلسه محترم صدیق الله خالد آمر عمومی دفتر ریاست د افغانستان بانک، محترم اسدالله مشفق آمر عمومی سیستم تادیات و محترم شاه پور میاخیل معاون آمریت عمومی موسسات مالی غیربانکی نیز اشتراک داشتند.

را مهم دانست و از تعهد مسؤلین جدید شرکت ام تی ان در ارائه خدمات بهتر درین زمینه استقبال نموده به آنها وعده همکاری داد. محترم بدری افزود که د افغانستان بانک متعهد است تا در زمینه فعال سازی سیستم های جدید به منظور ارایه خدمات و امکانات معیاری و موثر به مردم با سرمایه گذاران، شرکت ها و تجار همکاری کند.

مسؤلین شرکت ام تی ان یادآوری نمودند که این شرکت از مدت ها بدینسو در افغانستان به مردم خدمات ارائه می کند و می خواهد فعالیت های خود را به ویژه

۱۶ شعبان المعظم ۱۴۴۵ - جلسه پیرامون همکاری و تسهیل معاملات الکترونیکی بین د افغانستان بانک و مسؤلین جدید شرکت ام تی ان برگزار گردید.

محترم هدایت الله بدری سرپرست د افغانستان بانک گفت که د افغانستان بانک از تلاش ها و ابتکارات در جهت کاهش استفاده از پول نقد در معاملات و ترویج معاملات الکترونیکی قدردانی می کند و متعهد است تا در پرتو قوانین و مقررات از فعالیت های موسسات مالی بانکی و غیر بانکی در کشور حمایت کند. محترم بدری نقش پول الکترونیکی در معاملات

په ملي پيسو د سرو زرو اغيزې

سره له دې چې سره زر په پرمختللو هيوادونو کې د پيسو لومړني بڼې په توگه اهميت نلري او نه کارول کېږي، خو بيا هم د پيسو پر ارزښت باندې زيات اغيز لري. سربېره پر دې، پر بهرنيو اسعارو مبادله کې د سرو زرو د ارزښت او د پيسو د معاملو د ځواک ترمنځ يوه پياوړې اړيکه شتون لري. له پخوا زمانو څخه سره زر د ملي پيسو د ملاتړي په توگه کارول کېدل، يعنې دا هغه پيسې وې چې په قانوني بڼه په نظر کې نيول کېدې. همدارنگه په شلمه پېړۍ کې له سرو زرو څخه د نړيوالو اسعاري زېرمو په توگه گټه اخيستل شوې ده، او په دې لړ کې د امريکا متحده ايالاتو هم د سرو زرو له معيار څخه کار اخيستې، چې وروسته په ۱۹۷۱ زېږديز کال کې د هغه هيواد جمهور رئيس (نيکسون) لخوا منع کړای شول.

تر هغه وخته پورې چې د سرو زرو معيار له منځه وړل شوی نه وو، هيڅ هېواد

نشوای کولای په آسانی سره خپل پولي واحد چاپ کړي. کاغذي پیسې به په زېرمو کې د سرو زرو د مقدار په اندازه چاپ کېدلې، او په هغه وخت کې هیوادونو لکه د اوس په څېر په خپلو زېرمو کې د سرو زرو خښتې درلودې. که څه هم له اوږدې مودې راهیسې د ملاتړ په توګه د سرو زرو معیار په پرمختللو هیوادونو کې له منځه تللی دی، خو ځینې اقتصاد پوهان په دې باور دي چې د امریکایي ډالرو او نورو اسعارو په ارزښت کې د نوسانونو له امله باید دې معیار ته رجوع وشي. سره زر د انفلاسیون نرخ په مطلوبې کچې کې د ساتلو لپاره کارول کېږي او کله چې په هېوادونو کې انفلاسیون زیات شي، پانګه اچوونکي معمولاً په زیاته اندازه سره زر پېري.

د انفلاسیون پر مهال د سرو زرو تقاضا د ذاتي ارزښت او محدودې عرضې له امله لوړېږي او لکه څرنګه چې سره زر نه رقیق کېږي، نو کولای شي خپل ارزښت د نورو اسعارو په پرتله په غوره او ښه توګه وساتي. په یاد ولړئ چې اقتصاد

سرچینې:

پوهان په دې اړه چې آیا سره زر په هغه اندازه چې کاروونکي او دودوونکي یې ادعا کوي، په مطلوبه کچه کې د انفلاسیون ساتونکي بلل کېدای شي یا نه، د نظر اختلاف لري، ځکه په دې اړه معلومات نیمګړي دي.

ځینې وختونه دا د انفلاسیون کچه لوړوي او ځینې وختونه په لنډه موده کې د انفلاسیون کچه راټیټوي، خو دا ثابت شوي چې سره زر اقتصادي رکود پر وړاندې یو ګټور ساتونکی فلز دی او په هغو هېوادونو کې چې صادرات او واردات ولري، اغېزه کولای شي؛ ځکه د یو هیواد د پیسو ارزښت په چټکۍ سره د صادراتو او وارداتو په ارزښت پورې اړه لري. له همدې امله، کله چې یو هیواد د صادراتو په پرتله په زیاته کچه له نورو هېوادونو توکي واردوي، د پیسو ارزښت یې کمېږي.

له بلې خوا، د اسعارو ارزښت هغه وخت لوړېږي کله چې هیواد خالص صادرونکی وي. له همدې امله هغه هیواد چې سره زر صادروي یا د سرو

زرو زېرمو ته لاسرسی لري، د سرو زرو د ارزښت په زیاتېدو سره یې د پیسو ارزښت هم لوړېږي او په دې توګه د پیسو قدرت یې هم زیاتېږي، او دا ځکه چې دا کار د هیواد د صادراتو ټولیز ارزښت لوړوي. له بلې خوا، هغه هیوادونه چې د سرو زرو څخه جوړو شویو محصولاتو په تولید کې تخصص لري، خو د سرو زرو لپاره خپلې زېرمې نه لري، د سرو زرو لوی واردوونکي دي.

لیکنه: سید خالد خالقیار

د افغانستان بانک د خپرونو ستر آفیسر

1-<https://javahersazi.com>

2-<https://maleksabet.ir/news/9764>

3-<https://www.policybazaar.com/goldrate/articles/howgoldaffectsurrencies>

چگونه میتوان تورم را مهار کرد؟

مقدمه

تورم چالش جهانی می باشد که بسیاری از کشورها با آن دست و پنجه نرم می کنند و همواره در محراق توجه قرار دارد. بلند رفتن آن باعث نارضایتی در میان اقشار مختلف جامعه بخصوص قشر کم درآمد می گردد و افکار عمومی را نسبت به کارآیی پالیسی مسئولان و موثریت اقدامات شان بر می انگیزد. ادامه سیر صعودی آن مردم را به جاده ها می کشاند تا خشم خویش را بر وضعیت ابراز کنند.

آیا تورم ممکن است بدلیل خوش بینی مردم از حال و آینده به وجود آید و یا بر عکس آن؟ عوامل داخلی دارد یا خارجی؟ آیا با به وجود آمدن تورم همواره مسئولان را مقصر وضعیت دانست؟ موقف دولت ها بحیث حافظ منافع ملت های شان در این مورد چیست؟ آیا نظاره گر وضعیت می مانند تا وضعیت بشکل خود کار به حالت عادی برگردد یا اقداماتی را روی دست میگیرند تا لجام این شاخص را بدست گرفته مهارش کنند؟ اگر اقدام به مهار آن میکنند

چه ابزاری در دست دارند تا به توسل به آن تورم را مهار کنند؟

آیا کشورها در امر مبارزه با تورم موفقیتی داشته اند یا درین زمینه مغلوب گردیده اند؟ آیا راهکار موفقانه یک کشور میتواند سرمشقی برای کشور های دیگر باشد؟

درین نوشته سعی شده است تا پس از معرفی مختصر تورم و عوامل و پیامد های آن، روی ابزارها و روش های تمرکز شود که برای مهار تورم بکار میرود.

تعریف تورم:

عبارت از بلند رفتن مسلسل سطح عمومی قیمت های اجناس و خدماتی که شامل سبد اقلام مصرفی بوده و در دوره زمانی مشخص محاسبه میگردد، می باشد.

عوامل تورم

معمولاً تورم ناشی از حالات ذیل میباشد:

۱. تورم ناشی از بلند رفتن تقاضا: با ثابت فرض کردن عرضه،

اگر میزان تقاضا بلند برود، چون میزان تقاضا نسبت به میزان عرضه بلند می‌شود، باعث بلند رفتن قیمت ها و در نتیجه تورم می‌شود.

۲. تورم ناشی از پائین آمدن عرضه: با ثابت فرض کردن میزان تقاضا، اگر میزان عرضه کاهش پیدا کند، باعث بلند رفتن قیمت ها و در نتیجه تورم می‌شود.

۳. توقعات تورمی: اگر در یک اقتصاد وضعیت طوری باشد که مردم به این توقع باشند که قیمت ها بلند می‌شود، آنها قیمت اجناس و خدمات خویش را بلند برده که این امر باعث بلند رفتن قیمت ها و در نتیجه تورم می‌شود.

۴. نوسانات نرخ مبادله: در کشوری که وارداتی باشد پایان آمدن ارزش پول ملی یا بلند رفتن ارزش پول ملی شریکان مهم تجارتی نیز می‌تواند عامل تورم باشد.

پیامدهای تورم:

در شرایط اقتصادی که تورم وجود دارد بیشترین ضربه مهلک را مستهلکین می‌خورند چون بلند رفتن قیمت ها باعث خالی کردن ذخیره پس انداز مردم شده و مردم نمی‌توانند مانند گذشته احتیاجات روزمره زندگی خویش را با عاید ثابت تکمیل نمایند مخصوصاً در افغانستان که یک کشور وارداتی بوده و تقریباً تمام سید کالاهای مردم وابسته به واردات از کشورهای دیگر می‌باشد. بنام، هر نوع تغییرات از جمله سیاسی، اقتصادی، طبیعی و غیره که سبب افزایش قیمت ها در آن کشورها گردد بصورت خودکار قیمت کالاها در افغانستان افزایش می‌یابد و همچنین بعضی از سیاست های دولت ها مانند افزایش مالیات و تعرفه های گمرکی باعث افزایش قیمت کالاها می‌گردد که این امر تورم را افزایش می‌دهد. تورم حاد که نظر به شرایط مختلف در یک کشور بوجود می‌آید دارای عواقب نامطلوب اقتصادی می‌باشد بطور مثال این نوع تورم معمولاً در حالات جنگ و یا بعد از ختم جنگ در یک کشور بوجود می‌آید و همچنان در صورتیکه دولت بودجه یعنی مخارج خود را توسط نشر پول تمویل نماید، افزایش سریع در سطح قیمت ها بوقوع پیوسته و باعث تورم شدید می‌گردد و در اینصورت از ترس بلند رفتن هرچه بیشتر

سطح قیمت، تقاضای مستهلکین و سرمایه گذاران به اجناس و خدمات افزایش یافته که این عمل باعث صعود بیشتر سطح قیمت ها می‌گردد و اعتماد مردم در مورد استقرار قیمت و واحد پول ملی از بین رفته و به سرعت هرچه بیشتر پول به امتعه تبدیل می‌گردد. در اثر وقوع این حالت کسانی بیشتر متضرر می‌گردند که دارای عواید ثابت اند و همچنان در حالت انفلاسیون حد نرخ تکتانه در اثر کاهش پس انداز های سیال افزایش می‌یابد. وقوع تورم حاد عمدتاً باعث برهم خوردن توازن بیلبانس تجارت می‌گردد، بدین مفهوم که در این حالت مازاد واردات صورت گرفته و اسعار از کشور به خارج انتقال می‌کند.

اما تورم همیشه دارای عواقب ناگوار و وخیم نمی‌باشد و به نظر بسیاری از دانشمندان اقتصاد در اثر تورم آرام که باعث افزایش آهسته سطح قیمت ها می‌گردد. مخارج مصرفی و سرمایه گذاری ها تشویق شده و موجب افزایش عاید ملی می‌گردد.

تورم چگونه مهار می‌شود؟

کشور ها بحیث حافظ منافع ملت هایشان همواره سعی می‌کنند تا وسایل رفاه آن ها را فراهم کنند و سعی می‌کنند هر آنچه رفاه شهروندان را بخطر میاندازد تا حد ممکن جلوگیری کنند. چون تورم قدرت مصرف کنندگان را کاهش می‌دهد، سطح رفاه شان را آسیب می‌رساند و باعث گسترش فقر در میان مردم می‌شود، ازینرو کشور ها برای مهار آن دست بکار می‌شوند تا سطح رفاه شهروندان آسیب ندیده، موجب نارضایتی و نگرانی شان نگردد.

اما کشور ها برای مهار تورم چه ابزاری بدست دارند تا با استفاده از آن تورم را مهار کنند؟

کشور ها معمولاً برای مهار تورم از دو سیاست مهم اقتصادی استفاده می‌کنند که عبارتند از سیاست پولی و سیاست مالی

سیاست پولی

سیاست پولی بصورت فشرده عبارت از تنظیم حجم نقدینگی متناسب با شرایط اقتصادی جهت بدست آوردن هدف/اهداف بانک مرکزی می‌باشد. بانک های مرکزی معمولاً هدف/اهداف خویش را بشکل واضح بیان می‌دارند که از قبیل ثبات قیمت ها، ثبات نرخ مبادله، ثبات تکتانه... و غیره می‌باشد. چالش های تورم از نظر

نتیجه باعث افزایش عرضه پول، کاهش پس اندازها و افزایش سرمایه گذاری میگردد و در نتیجه میتواند منجر به بلند رفتن نرخ تورم شود.

۲. **سیاست پولی انقباضی:** در هنگام افزایش تورم بکار گرفته میشود که در این روش با افزایش نرخ تکتانه بانکی، تمایل به نگهداری و پس انداز پول در بانکها افزایش یافته و از عرضه پول در جامعه کاسته میشود که میزان تقاضا به خرید کالا و خدمات را کاهش داده و در نتیجه میتواند منجر به پایان آمدن نرخ تورم شود.

سیاست مالی:

سیاست مالی شامل اقداماتی است که برای تغییر متغیرهای کلان اقتصادی مانند پرداختهای انتقالی، ساختار مالیاتی و هدایت اقتصاد در جهت مناسب استفاده میشود و یا هم میتوان گفت که سیاست مالی نقطه تلاقی اقتصاد و سیاست است که از دو ابزار؛ درآمد دولت (مالیات) و مخارج دولت (هزینه) برای تاثیر گذاری در اقتصاد استفاده می کند.

انواع سیاست مالی:

- سیاست مالی به دو نوع؛ انبساطی و انقباضی میباشد.
- سیاست مالی انبساطی: سیاستهای هستند که باعث میشود فعالیتهای اقتصادی افزایش پیدا کند. در واقع دولتها ازین طریق تلاش میکنند تا پول در گردش در جامعه افزایش یابد و تقاضا برای محصولات و خدمات بالا رود که میتواند از طریق کاهش مالیات و افزایش هزینه های سرمایه گذاری دولت از سیاست مالی انبساطی نام برد.
- سیاست مالی انقباضی: شامل محدود شدن فعالیت های اقتصادی میشود. دولت با استفاده از سیاست های مالی انقباضی، سرمایه در گردش را در جامعه کاهش داده تا تقاضا برای خرید کالا و خدمات کاهش پیدا کند که میتواند از طریق افزایش مالیات و کاهش سرمایه گذاری های دولت به سیاست مالی انقباضی اشاره نمود.

کارشناسان اقتصاد بخصوص اقتصاددانان پولی دور نمانده است و به همین دلیل است که یکی از چارچوب های سیاست پولی که تعدادی از کشورها از آن پیروی میکنند عبارت از هدف قرار دادن تورم "Inflation Targeting" می باشد. درین چارچوب سیاست پولی، بانک های مرکزی نرخ تورم مورد نظر را اعلان میکنند و تمام مساعی خویش را بخرج میدهند تا تورم از نرخ تعیین شده آن عدول نکند. زمانیکه تورم از نرخ تعیین شده عدول می کند و مسیر ناخواسته را اتخاذ می کند، بانک های مرکزی با استفاده از ابزارهای دست داشته خویش سعی می کنند تا با تغییر در حجم نقدینگی تورم را به مسیر تعیین شده سوق دهند.

ابزارهای سیاست پولی

۱. دست یافتن به اهداف سیاست پولی مستلزم در اختیار داشتن ابزارهای ذیل میباشد:
۲. نرخ تکتانه: پولی که در ازای سپرده گذاری افراد به آنها تعلق میگیرد و به آن سود/تکتانه بانکی می گویند.
۳. نرخ تنزیل مجدد: نرخ بهره ای است که بانک مرکزی اسناد مدت دار (سفته و برات و سایر اسناد بهادار) بانک های تجارتي را تنزیل میکند و بر اساس آن به بانکها قرض میدهد.
۴. کنترل کمی و کیفی اعتبارات: منظور تعیین و تنظیم اعتبارات در مجرای صحیح تولیدی و در جهت اعمال سیاست ارشادی دولت است.
۵. عملیات بازار باز: بانک مرکزی با اتخاذ این سیاست میتواند با خرید یا فروش اوراق بهادار بازار آزاد بر عرضه پول و در نتیجه بر فعالیت اقتصادی اثر بگذارد.

انواع سیاست پولی:

- سیاست پولی شامل سیاست پولی انقباضی و سیاست پولی انبساطی میباشد که برای مهار تورم استفاده میشود.
۱. **سیاست پولی انبساطی:** در هنگام دوره رکود یا کاهش رشد اقتصادی به کار گرفته میشود. در این روش با کاهش نرخ تکتانه هزینه قرضه ها پایین آمده و نهاد های اقتصادی تمایل به اخذ قرضه بانکی جهت سرمایه گذاری پیدا میکنند که در

ابزار های سیاست مالی:

ابزار های دولت برای اعمال سیاست های مالی به سه دسته تقسیم می شوند:

۱. نرخ مالیات: در یک حالت کلی درآمد دولت شامل مالیات، انتشار اوراق بهادار، فروش منابع طبیعی و دارایی ها است. مهم ترین منبع درآمد دولت ها در اکثر کشور های جهان مالیات است. دولت های که برنامه ریزی صحیح برای مصرف مالیات دارند این اجازه را از مردم میگیرند که مالیاتی بیشتری اخذ کنند. کشور های اروپایی به علت اینکه ثابت کرده اند که می توانند مالیات دریافتی را به بهترین وجه ممکن مصرف کنند، نرخ های بالای مالیاتی را بر درآمد ها و سود شرکت ها وضع می کنند البته در اسناد بودجه و درآمد و هزینه های آنها کاملاً مشخص خواهد شد که عواید ناشی از هر پایه ای مالیاتی در چه مواردی هزینه خواهد شد. در شرایط تورمی دولت ها معمولاً مالیات را بلند میبرند تا ازین طریق میزان تقاضا را کاهش دهند و در نتیجه رشد سریع تورم را کند کنند و هنگام تورم اقدام برعکس را متوسل می شوند.

۲. مخارج دولت: مخارج دولت در بودجه سالانه مشخص می شود. بودجه معمولاً با در نظر گرفتن تمام ابعاد و توانایی های جمعی در یک کشور تصویب می شود. تصویب اشتباه آن مسیر سیاست های پولی و مالی را تحت تاثیر قرار خواهد داد. مخارج دولت یکی از اصلی ترین ابزار ها برای اعمال سیاست های مالی است. مخارج دولت در یک کشور منجر به بلند رفتن بخش عمده تقاضا می شود که در شرایط تورمی دولت ها سعی می کنند مصارفی که عامل بلند رفتن تورم شود را بکاهند تا از بلند رفتن تورم جلوگیری صورت گیرد و در شرایط تورم منفی عکس آن را متوسل می شوند.

۳. پرداخت های انتقالی: پرداخت های انتقالی شامل هزینه های تامین اجتماعی، بیمه بیکاری، اعانه و کمک های بلاعوض هستند. معمولاً در زمان رکود این هزینه ها افزایش می یابد و

در زمان رشد اقتصادی میزان آن کاهش می یابد.

چگونگی مهار تورم توسط کشور ها

کشور های مختلف از ابزار متفاوت مطابق به تحلیل شرایط اقتصادی کشور خویش برای مهار تورم استفاده مینمایند. به طور مثال: جاپان: کشور جاپان به طور معمول تجربه نرخ پایین تورم را بین سال های ۲۰۱۳ الی ۲۰۲۲ داشته است که اکثراً این نرخ تورم پایین تر از ۱ و یا منفی میباشد که کنترل منحنی بازده (Yield Curve Control) بخشی از تلاش های سیاستی کلان بانک مرکزی جاپان است که نرخ بهره را منفی و هدف آن بالا بردن نرخ تورم الی ۲٪ میباشد. YCC به بانک مرکزی جاپان اجازه داده است که اوراق قرضه دولتی کمتری را خریداری کند و بازده یا نرخ بهره اوراق قرضه دولتی را در سطوح پایین نگه داشته است. در سال ۲۰۲۰ این بانک در مسیر سیاست کنترل منحنی بازده خود، تنها حدود ۶ تریلیون ین اوراق قرضه دولتی خریده است و با گسترش خرید انواع دیگر دارایی ها از جمله اوراق قرضه شرکتی و سهام، با افت رشد اقتصادی مرتبط با ویروس کرونا مقابله کند.

جرمنی: کشور جرمنی تصمیم گرفت تا برای مهار تورم به سیاست کاهش نرخ گاز پردازد که این کشور از جمله بزرگترین وارد کنندگان گاز روسیه میباشد و همچنان، نرخ مالیات بالای پترول و دیزل را به طور کامل قطع نمود تا هزینه ترانسپورت عامه کاهش پیدا کند.

ایالات متحده امریکا: قدرتمندترین ابزاری که در اختیار فدرال ریزرف بانک امریکا برای کنترل تورم قرار دارد عبارت از ذخیره مورد نیاز قانونی میباشد که باعث حذف پول از اقتصاد و در نتیجه کاهش تورم میشود. از ماه مارچ ۲۰۲۰ با شیوع کرونا، ذخیره قانونی مورد نیاز بانکها را حذف کرد تا بانکها ذخایر لازم برای قرضه دهی داشته باشند به این معنی که بانکها دیگر نیاز ندارند تا ذخیره مشخصی را نزد فدرال ریزرف نگه داشته و به این ترتیب چند برابر ظرفیت خود شروع به وام دادن کردند. زمانیکه اقتصاد بهبود پیدا کرده و تورم به حدود ۲ درصد یا بیشتر از آن برسد، فدرال ریزرف می تواند این قانون را تغییر داده و بانک های عضو را مجبور کند که ذخیره

میکند.

چون تورم قدرت مصرف کنندگان را کاهش میدهد، سطح رفاه شان را آسیب میرساند و باعث بیشتر شدن فقر در میان مردم میشود، ازینرو کشورها برای مهار آن از ابزارهای سیاست پولی و مالی استفاده میکنند که مجری اصلی سیاست پولی بانک مرکزی و مجری سیاست مالی وزارت مالیه می باشد. بانک مرکزی هر کشور ازین طریق سطح عرضه پول را مطابق به تقاضای آن نگهداشته و نرخ تورم حالت عادی را طی مینماید. در صورتیکه نرخ تورم از حالت عادی خارج شود، بانک مرکزی با استفاده از ابزار مختلف میکوشد آنرا به حالت عادی برگرداند. وزارت مالیه کشورها با اتخاذ تدابیر مناسب با شرایط کشورشان با استفاده از مخارج دولتی، مالیات و پرداخت های انتقالی سعی خویش را برای مهار تورم بخرج می دهند.

کشورها با اتخاذ تدابیر که آن ها بهترین گزینه ممکن برای مهار تورم می پندارند برای مهار تورم دست بکار می شوند. روش یک کشور در مهار تورم الزاماً برای کشوری الگو شده نمی تواند و ساختارهای اقتصادی و شرایط اجتماعی کشورها با در نظر داشت سیستم های بانکی و مالی شان متفاوت می باشد. کشورها که همواره با تورم چه مثبت یا منفی دست و پنجه نرم می کنند میزان متفاوت موفقیت در برابر این متحول داشته اند. اما همه آن ها همواره سعی می کنند تا نرخ آنرا در سطح دلخواه نگهدارند که توفیق یافتن به آن و تغییر مسیر آن طبق دلخواه همواره چالش برانگیز خواهد بود.

نویسنده: رویا روؤف

اقتصاددان ساحوی زون غرب

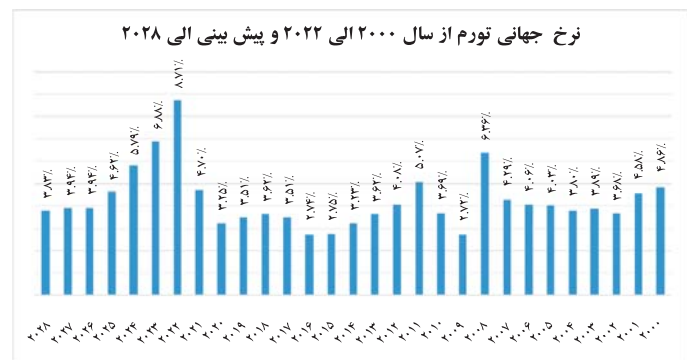
آمریت عمومی سیاست پولی

مورد نیاز را دوباره ایجاد کنند. از ابزار دیگری که فدرال ریزرف امریکا در کنترل نرخ تورم استفاده مینماید، عملیات بازار باز، نرخ وجوه فدرال (نرخ بهره) و نرخ تنزیل مجدد میباشد.

فرانسه: پارلمان فرانسه با تصویب ۲۰ میلیارد یورو تصمیم گرفت که سبد کالای مردم را از طریق افزایش پرداخت تقاعد و سایر پرداخت های رفاه اجتماعی بالا برده و قدرت خرید خانوارها را تقویت بخشد.

ایتالیا: با تصویب بسته به ارزش ۱۷ میلیارد یورو برای مهار تورم اقدام نمود که هزینه مصرف برق و گاز را برای شهروندان قطع نماید و بصورت رایگان برای شان برق و گاز توزیع نموده تا ازین طریق قدرت خرید مردم بالا رفته و پول در دوران افزایش پیدا کند.

پولند: کشور پولند برای مهار تورم، قانون پرداخت در روزهای رخصتی را برای شهروندان اش اعلان نمود.

خلاصه

تورم عبارت از بلند رفتن قیمت کالا و خدمات بصورت مسلسل در یک مدت معین میباشد. به اساس مطالعات صورت گرفته از وضعیت اقتصادی کشورهای جهان چنین استنباط میگردد که اقتصاد جهانی خالی از سه حالت متذکره (تورم، رکود یا حالت عادی) نیست. تورم عمدتاً به وسیله شاخص قیمت مصرف کننده (CPI) محاسبه میشود که قیمت های سبد کالاها و خدمات اساسی را در زمان معین دنبال

منابع:

۱. پوهاند عبدالله حقایی: تورم و تاثیرات آن در اقتصاد.

۲. <https://www.pgpf.org/blog/2023/03/how-can-fiscal-policy-help-reduce-inflation>

۳. دکتور انور شیان و محمد نعیم اسد: امکانات و امکانات استفاده از نظریات و سیاست پولی و بانک داری در افغانستان.

کاسا

زمینه ساز اشتغال برای هزاران تن در کشور!

نویسنده: زیرک ملیا فوتو ژورنالیست د افغانستان بانک

افغانستان را قلب آسیا نامیده اند زیرا نزدیک ترین راه اتصال کشور های آسیای میانه و جنوب آسیا است. راه اتصال کشورها درین خطه از میان کوه ها و دره های هندوکش، پامیر و کوه های شمشاد می گذرد. در دوره های مختلف تاریخ کاروان های تجارتي بین کشورهای آسیای میانه و جنوب آسیا از مسیر افغانستان عبور و وارد کشور های همسایه می شدند که زمینه تجارت بین کشورهای مذکور را محیا می ساخت. کشور ما محاط با خشکه بوده و هیچ راه به بحر ندارد، ازین رو باید از موقعیت جغرافیایی آن استفاده اعظمی صورت گرفته و راه های بزرگ ترانزیتی، تجارت زمینی و اتصال منطقه ای را به میان آورده، آسیای میانه و کشورهای جنوب آسیا را از این طریق وصل ساخت. تطبیق پروژه های بزرگ درین زمینه نه تنها باعث اتصال منطقوی خواهد شد بلکه منجر به رشد اقتصاد و تجارت کشور میشود. یکی از این پروژه های بزرگ اقتصادی که افغانستان را اعتبار منطقوی و جهانی خواهد بخشید پروژه کاسا ۱۰۰۰ است که عملی شدن این پروژه، تثبیت جایگاه افغانستان منحیث مسیر ترانزیت بین المللی و منطقوی

را فراهم می سازد.

طرح پروژه کاسا یک هزار، برق آبی کشور های قرغیزستان و تاجیکستان را از طریق خاک افغانستان به کشور پاکستان انتقال می دهد که از طریق لین با طول ۱۲۲۷ کیلومتر به طور تخمینی حدود ۱۳۰۰ میگاوات برق انتقال داده خواهد شد. این پروژه از اهمیت بزرگ اقتصادی و سیاسی در منطقه برخوردار است زیرا کشور های آسیای میانه را قادر میسازد تا از طریق عملی شدن آن فضای مناسب تجارتي در منطقه را به میان آورده و نقش بارزی را در رشد اقتصاد کشورهای یاد شده فراهم کند. پروژه کاسا ۱۰۰۰ از منطقه داتکا در شمال قرغیزستان آغاز و با عبور از تاجیکستان و افغانستان به پاکستان منتهی می گردد. حدود ۵۶۲ کیلو متر این لین از خاک افغانستان عبور خواهد کرد، این پروژه در ۶۰۰ محل در ۲۳ ولسوالی که مربوط ولایات کندز، پنجشیر، کاپیسا، کابل، لغمان و ننگرهار می شود، عبور خواهد کرد. با عملی شدن آن، ولایات یاد شده از انرژی برق آن مستفید خواهند شد.

در این میان کشور ما افغانستان از درک پروژه کاسا ۱۰۰۰ منفعت اقتصادی قابل

ملاحظه را خواهد گرفت. ۳۰۰ میگا وات برق آن در کشور ما برای مصرف در نظر گرفته شده و از جانب هم در کنار انرژی یاد شده، به ارزش ۴۰ میلیون دالر پروژه های زیر بنایی در مسیر این لین در افغانستان ساخته می شود. مجموع هزینه این پروژه ۱.۵ میلیارد دالر است.

این خط انتقال انرژی برق آبی کشور قرغیزستان به گونه مستقیم به زندگی ۱۵۲۰۰۰ خانواده ای که در امتداد مسیر آن زندگی می کنند، تأثیر مثبت خواهد گذاشت. این پروژه در سال ۲۰۰۵ در جریان نشست اقتصادی منطقه ای موسوم به (ریکاه) طرح و به تاریخ ۶ نوامبر سال ۲۰۰۷ در استانبول ترکیه به اشتراک کشورهای یاد شده به امضا رسید.

کار عملی این پروژه در سه کشور دخیل تقریباً تکمیل گردیده، و در سال های اخیر نظر به دلایل نامعلوم کار آن معطل قرار گرفت.

با روی کار آمدن امارت اسلامی افغانستان و تامین صلح سر تاسری در کشور زمینه مناسب برای تطبیق پروژه های بزرگ اقتصادی به میان آمد.

در این میان امارت اسلامی افغانستان در دو

سال اخیر بارها از بانک جهانی تقاضا کرده تا پروژه های ناتکمیل خود را در افغانستان از سر گیرد زیرا امارت اسلامی با سیاست اقتصاد محور خود با تمام امکانات، از این پروژه ها پشتیبانی میکند.

خوشبختانه در ماه حوت ۱۴۰۲ تفاهمنامه عملی سازی این پروژه به امضا رسید. بانک جهانی در اعلامیه خود گفته است که بورد مدیران اجرایی آن رویکرد جدید را روی دست گرفته که برای پشتیبانی و حمایت از مردم افغانستان، پروژه کاسا یک ۱۰۰۰ را به در خواست سه کشور زیدخل در این پروژه از سر گرفته تا از تبدیل شدن این پروژه به یک «دارایی سرگردان» جلوگیری به عمل آید.

از سرگیری کار روی این پروژه، افغانستان در موقعیت خوبی قرار گرفته، می تواند بخش قابل توجهی از نیازهای برق خود را برآورده، و رشد صنعتی و توسعه اقتصادی را تقویت بخشد.

منابع:

<https://pajhwok.com/fa>

<https://dailies.gov.af>

<https://kelkein.com>

<https://www.etilatroz.com>

ارزش صادرات و واردات کشور در سه ربع اول سال روان به بیش از ۷ میلیارد دالر می‌رسد

اداره ملی احصاییه و معلومات اعلام کرده است که افغانستان در سه ربع اول سال روان به ارزش ۷.۵ میلیارد دالر صادرات و واردات داشته است. این اداره با نشر اعلامیه‌ی گفته که بیشترین اقلام صادراتی کشور در سه ربع اول سال روان به پاکستان بوده است. اداره ملی احصاییه و معلومات امارت اسلامی تاکید کرده که پس از جمع‌آوری، توحید و تحلیل ارقام ارزش صادرات به یک میلیارد و ۳۵۵ میلیون دالر و ارزش واردات به ۶ میلیارد و ۲۲۸ میلیون دالر می‌رسد. بر اساس اعلامیه‌ی این اداره بیشترین اقلام صادراتی کشور در سه ربع اول سال روان به پاکستان بوده که در مجموع

ارزش آن به ۶۸۹ میلیون و ۹۰۰ هزار دالر می‌رسد و پس از آن هندوستان با ۴۶۳ میلیون و امارت متحده عربی با ۳۲ میلیون و ۳۰۰ هزار دالر در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. به گفته اداره احصاییه و معلومات میوه‌های خشک در میان اقلام صادراتی کشور بیشترین سهم را داشته که ارزش آن به ۳۴۲ میلیون و ۷۰۰ هزار دالر می‌رسد. همچنین نباتات طی، مواد معدنی و میوه‌های تازه در جایگاه دوم، سوم و چهارم قرار دارند.

گفتنی است که بیشترین واردات کشور مواد نفتی، روغنات، ماشین‌آلات، وسایط ترانسپورتی، پرزه جات، منسوجات، فلزات و محصولات فلزی بوده است که بیشتر به کشورهای ایران، پاکستان و چین وارد شده است. این در حالی است که ارزش صادرات

کشور در سه ربع اول سال ۱۴۰۱ به یک میلیارد و ۳۷۵ میلیون دالر و ارزش واردات به ۵ میلیارد و ۱۲۴ میلیون و ۹۰۰ هزار دالر می‌رسید.

په افغانستان کې د کاسا زر پروژې د عملي چارو د پیل تړون لاسلیک شو

د اسلامي امارت چارواکو د قرغیزستان، ازبیکستان، افغانستان او پاکستان هېوادونو ترمنځ د برېښنا د کاسا ۱۰۰۰ پروژې د هوکړې له لاسلیک کېدو خبر ورکړی دی. د اسلامي امارت ویاند ذبیح الله مجاهد طلوع نیوز ته ویلي چې د دغې پروژې عملي کار به د روان زيردیز کال د اپرېل په وروستيو کې پیل شي. د ښاغلي مجاهد د دې پروژې ارزښت ته په نغوټي سره ویلي چې د دې پروژې په پلي کېدو سره به په هېواد کې د برېښنا د کمښت ستونزې تر ډېره حده

حل شي او افغانستان به هم د برېښنا د ترانزیت له اړخه ډېر عواید ترلاسه کړي. د اسلامي امارت ویاند زیاته کړه: «د اسلامي امارت له ډېرو هڅو وروسته، دغه پروژه بیاځلي پیل شوه او د روان زيردیز کال د اپرېل میاشتې تر پایه به یې عملي کار هم پیل شي. تېره ورځ د هوکړه لیک تړون لاسلیک شو او د افغانستان په استازیتوب د برېښنا شرکت مرستیال حضور درلود.» د افغانستان برېښنا شرکت ویاند حکمت الله میوندي په دې هکله وایي: «نړۍ وال بانک پرېکړه کړې چې په افغانستان کې د دغې پروژې کار پیل کړي. د دغې پروژې کار به د ۱۴۰۳ کال په غوايي میاشت کې پیل شي.» بلخوا، د سوداګرۍ او پانګونې خونه د کاسا زر پروژه یوه له هغو مهمو سیمه ییزو پروژو ګڼي چې افغانستان په کې

مهم نښلوونکی رول لوبوي. د سوداګرۍ او پانګونې خونې د عامل پلاوي ریسس میرویس هوتک وویل: «د کاسا زر پروژه یوه له هغو پروژو ده چې افغانستان د هغه د عملي کولو لپاره له کلونو کلونو راهیسې ډېرې هڅې کړې دي. هیله لرم چې د دغې پروژې په پلي کولو کې نه یواځې کاري زمینه رامنځته شي بلکې د هېواد اقتصاد ته هم ګڼې ګټې ولري.» بل پلو، د چارو ځینې شنونکي هم د کاسا زر پروژه د افغانستان او په منځنۍ آسیا او سوېلي آسیا کې د ګاونډیو هېوادونو لپاره ډېره مهمه بولي او ټینګار کوي چې د دې پروژې د عملي کار په پیلېدو سره به د هېوادونو ترمنځ د افغانستان د اعتبار د لوړېدو ترڅنګ یو شمېر هېوادونو ته د

کار زمینه هم برابره شي. د افغانستان برېښنا شرکت پخوانی ریسس امان الله غالب څرګنده کړه: «کابو ۳۰ تر ۴۰ سلنې د پروژې کار تطبیق شوی او کابو ۶۰ تر ۷۰ سلنې پورې د دغې پروژې تجهیزات په افغانستان کې پاتې دي او دواړه کمپنۍ چې مخکې یې تړون کړی وو، هم حاضر دي چې د دغې پروژې کار بیاځلې پیل کړي. هم د خلکو لپاره کاري زمینه رامنځته کړي او همدارنګه افغانستان د سیمې په کچه خپل باور ترلاسه کوي.» د مسوولانو د معلوماتو له مخې، د کاسا زر پروژې پاتې کار به په دوو کلونو کې بشپړ شي. نماینده ویژه هند برای افغانستان: خواهان رشد تجارت با افغانستان از راه بندر چابهار هستیم

جی پی سنگ، نماینده ویژه هند برای افغانستان می‌گوید: کشورش خواهان رشد تجارت با افغانستان از راه بندر چابهار است. دفتر مطبوعاتی وزارت امور خارجه، در خبرنامه‌ی نوشته‌است: جی پی سنگ در دیدار با شماری از تجار ملی که در مقر وزارت امور خارجه افغانستان انجام شد این گفته‌ها را بیان کرده است. در این دیدار روی مسایل اقتصادی، ترانزیتی و اعطای ویزا برای تجار افغان صحبت شد، تجار افغان، تجارت دوجانبه میان افغانستان و هند را برای پیشرفت اقتصادی دو کشور ارزشمند دانستند و برگسترش آن تاکید کردند همچنان خواستار حل مشکلات تجار افغان در هند و ایجاد تسهیلات در صدور ویزا شدند.

جی پی سنگ، نماینده ویژه هند برای افغانستان اطمینان داده که به مشکلات تجار افغان توجه جدی خواهد کرد و وعده سپرد که مشکلات موجود را رفع و در اصدار ویزه تسهیلات ایجاد کند. نماینده ویژه هند برای افغانستان، همچنان روی افزایش میزان واردات و صادرات در تجارت دوجانبه تأکید کرد و گفت که هند خواهان رشد تجارت از راه بندر چابهار با افغانستان است. گفتنی است که تجار افغان به مشکلات مربوط به تجارت از راه بندر چابهار نیز اشاره کرده و در پاسخ، سنگ وعده سپرد که در راستای رفع این مشکلات تلاش جدی خواهد کرد.

منابع:

۱- خامه پرس، ۹ شعبان المعظم ۱۴۴۵ (۱۴۰۲/۱۲/۰۱) / ۲- طلوع نیوز، ۱۴۴۵ شعبان المعظم ۲۷ (۱۴۰۲/۱۲/۱۹) / ۳- باخت، ۲۶ شعبان المعظم ۱۴۴۵ (۱۴۰۲/۱۲/۱۸)

واخان،

له سوداګریز انحصار څخه د خلاصون لار

رامنځته کولو په برخه کې پرمختګ رامنځته نه شي. دا مهال چې په هېواد کې امن راغلی دی تمه ده چې له دې فرصت څخه په ګټې اخیستنې سره به افغانستان وکولای شي له بېلابېلو لارو د نړۍ له مختلفو هېوادونو سره وصل شي او په دې وسیله به د نړۍ له زیات شمېر هېوادونو سره نېلویونکې سوداګریزې لارې ولري. الله الحمد د افغانستان اسلامي امارت تر بیا ځلي حاکمیت وروسته تر بل هر وخت ډېر د هېواد اقتصادي رغښت ته پاملرنه

او له نړیوالو اقتصادي فرصتونو څخه ګټه پورته کړي. افغانستان له جغرافیایي پلوه په وچه کې د راګیرو هېوادونو له ډلې څخه دی او یواځې د ګوتو په شمېر هېوادونو سره نېلویونکې سوداګریزې لارې لري. په دې هېواد کې تېرې څه باندې څلوېښت کلنې جګړې د دې لامل شوې وې چې له افغانستان څخه هر ډول اقتصادي فرصتونه واخیستل شي او د نړیوالو هېوادونو سره د بدیلو سوداګریزو لارو د

په ننني عصر کې د هرې ورځې په تېریدو سره هېوادونه له یو بل سره د ځمکې، هوا او اوبو له لارې د وصل کیدو په حال کې دي چې دا اتصال د خورا لوی اقتصادي اړښت لرونکی دي. له نړیوالو هېوادونو سره د مواصلاتي لارو جوړول کولای شي د هېواد د سوداګرۍ په وده کې مثبت رول ولوبوي او افغانستان ډېرې اقتصادي، ټولنیزې او سیاسي ګټې تر لاسه کړي، د یوه پیاوړي سیمه ییز شریک په توګه راڅرګند شي

زیاته شوې ده او هلې ځلې روانې دي چې د اقتصادي ودې لپاره په څو محدودو هېوادونو پورې له تړلې سوداګرۍ افغانستان رابهر شي او د نړۍ له نورو هېوادونو سره پر بدیلو سوداګریزو او ترانزیتی لارو کار وشي چې له دې ډلې د چین هېواد سره د واخان له لارې د افغانستان د اتصال څخه یادونه کولای شو.

د سوداګرۍ او سیمه ییز اتصال له پلوه واخان د سیمې او منطقې د هېوادونو لپاره ځانګړی ارزښت لري. د واخان دهلیز د څلورو هېوادونو د اتصال یوه ستراتیژیکه نقطه ده، چې د چین سینکیانګ سیمې ته غځیږي او د تاجیکستان د ګورنو-بدخشان (Gorno-Badakhshan) خودمختاره سیمه د پاکستان د کنټرول لاندې کشمیر له ګلګت بلتستان (Gilgit-Baltistan) سیمې څخه جلا کوي. افغانستان په دې سیمه کې له چین سره ۹۶ کیلو متره رسمي سرحد لري او دا مهال د دې لارې پر جوړولو کار روان دی، تمه ده چې په بشپړېدو سره به یې افغانستان له چین سره وصل او له دې لارې به له چین سره سوداګري لاریاته او افغانستان به د چین لپاره منځنی آسیا او له دې لارې اروپا ته د سوداګرۍ په

غوره ترانزیتی مرکز بدل شي.

دا چې د سوداګرۍ لپاره د بدیلو او نښلونکو لارو ګټې څه دي او افغانستان له دې برخې څه تر لاسه کولای شي د مقالې په دې برخه کې په لنډ ډول بحث پرې کېږي.

د نړیوالې سوداګرۍ آسانتیا:

له نورو هیوادونو سره د سرکونو د اتصال لومړنی اقتصادي ګټه د نړیوالې سوداګرۍ آسانتیا ده. د سرکونو پرمختللي شبکې د توکو او خدماتو لپاره د ترانسپورت د حیاتي وسیلې په توګه کار کوي. د ترانسپورت لګښتونه کموي، د اکمالاتو د سلسلې موثریت لوړوي او د سوداګرۍ لپاره بازار ته لاسرسی پراخوي. یا په لنډ ډول له نورو هېوادونو سره د سرکونو په وسیله اتصال د سوداګرۍ حجم زیاتوي، اقتصادي پراختیا ته وده ورکوي او د کاري فرصتونو د رامنځته کېدو لامل کېږي.

له نړۍ سره د افغانستان محدودې سوداګریزې او اتصالي لارې د دې لامل شوي دي چې افغان سوداګر د خپلو صادراتي او وارداتي توکو د لېږد را لېږد پر مهال له ګڼ شمېر ستونزو سره مخ شي او یو شمېر هېوادونه هم له دې لارو څخه د افغانستان لپاره د فشار د یوې آلې په

توګه کار واخلي. افغانستان کې چې دا مهال تر بل هر وخت ډېر د دې ډول لارو د رامنځته کولو او نورو اقتصادي پرمختګونو لپاره زمینه برابره ده، په کار ده په دې برخه کې هلې ځلې چټکې شي او په دې وسیله پر څو محدودو لارو د اکتفا پر ځای پر بدیلو لارو غور وشي. دا کار به نه یواځې دا چې افغانستان په اقتصادي برخه کې له فشارونو خلاص کړي، بلکې له دې سره جوخت به د نړۍ له زیات شمېر هېوادونو سره مستقیمې اړیکې او سوداګریزې راکړې ورکړې رامنځته شي او په دې وسیله به ګڼ شمېر ګډو اقتصادي فعالیتونو ته لار پرانیستل شي. واخان د چین هېواد سره د افغانستان د وصل بدیل لار ده، دا مهال د افغانستان صادراتي توکي چین ته او له چین څخه افغانستان ته واردیدونکي توکي له مختلفو لارو وړل او را وړل کېږي، چې ډیری وختونه مو سوداګر په دې برخه کې له ستونزو سره لاس و ګریوان وي. تمه ده چې د دې لارې په بشپړېدو سره به یادو ستونزو ته رسېدنه وشي او د افغانستان سوداګریز توکي به په کم وخت او لږ لګښت سره صادر او وارد شي. همدارنګه د دې تر څنګ به منځنی آسیا او له دې لارې اروپا ته د

چين د سوداگريزو توکو د ليرد لپاره لڼډه او ارزانه لار رامنځته شي.

سيمه ايز ادغام ته وده ورکول:

له نړيوالو هيوادونو سره د سپرکونو او نورو لارو اتصال د سيمه ايز ادغام په وده کې مهم رول لوبوي. د هيوادونو ترمنځ د فزيکي اړيکو په رامنځته کولو سره، د سپرکونو شبکې په بيلابيلو برخو کې نږدې اړيکې او همکارۍ آسانوي، په بېلابېلو سکتورونو کې همکارۍ ته وده ورکوي، سيمه ييزه همکاري پراخوي، اقتصادي همغږي ور سره زياتېږي او د گډې ودې لپاره مناسب چاپيريال رامنځته کوي.

د اقتصادي تنوع رامنځته کول:

د سپرکونو جوړول چې هيوادونه سره نښلوي، کولای شي د اقتصادي تنوع په برخه کې د پام وړ مرسته وکړي، دا ډول لارې د گډو پانگونو او نورو فرصتونو لپاره لارې هواروي. د مختلفو هيوادونو د ځواک او سرچينو په کارولو سره هيوادونه کولای شي نوي صنعتونه او سکتورونه رامنځته کړي او په دې وسيله

په يو واحد بازار يا صنعت باندې د دوی تکیه راکمه کړي. اقتصادي تنوع اقتصادونو ته استحکام وربخښي، او دوامداره ودې ته لار پرانيزي.

د ټولنيزو او کلتوري تبادلو وده:

د اقتصادي گټو سربيره، د نورو هيوادونو سره د سپرکونو او نورو نښلونکو لارو رامنځته کول مثبتې ټولنيزې او فرهنگي اړيکې رامنځته کوي. دا چاره ښو اړيکو، د خلکو ترمنځ متقابل عمل، فرهنگي تبادلې او سياحت ته وده ورکوي.

کله چې دا ډول لارې رامنځته کېږي د بېلابېلو هيوادونو خلک له دې لارو گټه پورته کوي او دا چاره د دې لامل کېږي چې نړيوال د يو بل له دود او فرهنگ څخه خبر شي او په دې وسيله د متقابل احترام په رڼا کې ديپلوماتيکو اړيکو ته وده ورکړل شي او بلاخره په نړيواله سوله او ثبات کې مرسته وکړي.

لنډيز:

واخان او نورې نښلونکې لارې د افغانستان لپاره د نړيوالې سوداگري آسانتيا، د هيوادونو ترمنځ د ښو اړيکو

رامنځته کولو، پانگونې، صادراتي ودې، د زيربناوو پراختيا، سيمه ييزې همکارۍ، د گډې ودې لپاره مناسب چاپيريال رامنځته کولو او زيات شمېر نورو برخو کې د پام وړ ارزښت لري.

پورته ټولو ټکو ته په کتلو سره ويلای شو چې له شته لارو سربيره د نړۍ له نورو هيوادونو سره د بدیلو سوداگريزو او ترانزيتي لارو رامنځته کول د نورو اقتصادي پرمختگونو سربيره هېواد ته د اسعارو د راتگ لامل کېږي او دا چاره د افغانستان بانک سره د پولي سياستونو په غوره تطبيق، د پولي واحد د ارزښت په ساتنه، ثبات او پياوړتيا کې د پام وړ مثبت رول لوبولای شي.

سرچينې:

1. <https://dawatmedia24.com/?p=147389>
2. https://en.wikipedia.org/wiki/Wakhan_Corridor
3. Wakhan Corridor officially connects Afghanistan to China:
4. <https://www.khaama.com/badakhshan-province-officially-connects-afghanistan-to-china-via-wakhan-corridor-official/>
5. <https://pajhwok.com/fa/2022/07/27/how-important-is-the-wakhan-corridor-and-has-pakistan-discussed-it-with-afghanistan/>

د آنلاین صرافی په هکله د افغانستان بانک خبرتیا:

د مخکینیو خبرتیاوو په تعقیب، گرانو هېوادوالو ته خبر ورکول کېږي چې په هېواد کې یو شمیر وگړي د آنلاین صرافی په نوم مالي معاملې ترسره کوي، او AgiGpt-QT4، فورسیج او داسې نور په بازار کې فعالیت لري. د افغانستان بانک له دې لارې یو حل بیا درنو هېوادوالو ته خبر ورکوي چې تر اوسه هیڅ شخص یا شرکت ته د آنلاین صرافی د فعالیتونو جواز صادر شوی نه دی او دا ډول فعالیتونه غیر قانونی ګڼل کېږي.

د افغانستان بانک له هېوادوالو څخه غواړي چې د یادو معاملو د خطرونو، زیانونو او بعدي مسؤلیتونو په پام کې نیولو سره دې له دغې ډول شرکتونو او وگړو سره د آنلاین معاملو له ترسره کولو څخه ډډه وکړي.

تنظیم و میکانیزه سازی سکتور مالی غیر بانکی: گامی موثر برای اعتماد و استحکام نظام مالی کشور

انورالله حیات، مدیر ارشد نشرات د افغانستان بانک

سکتور مالی در افغانستان متشکل از مؤسسات بانکی و مؤسسات مالی غیر بانکی می باشد. مؤسسات مالی غیر بانکی سکتور صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی، مؤسسات پول الکترونیکی، مؤسسات تادياتی و مؤسسات مالی کوچک را تشکیل می دهد. در افغانستان بانک ها و مؤسسات غیر بانکی نظیر نهادهای انتقال پول مانند ویسترن یونین و منی گرام و ارایه کنندگان خدمات پولی خدمات انتقال پول را ارایه می کنند. ازین جمله ارایه کنندگان خدمات پولی که حواله داران نیز نامیده می شوند، نقش بسزایی در انتقال وجوه به نقاط مختلف کشور، منطقه و جهان دارند. ارایه کنندگان خدمات پولی و صرافان که دارای جواز رسمی می باشند، مکلف به گزارش دهی به د افغانستان بانک می باشند. ارایه کنندگان خدمات پولی غیر رسمی دارای جواز نمی باشند و به د افغانستان بانک گزارش نمی دهند که غیرقانونی نیز تلقی می شوند.

ابعاد مثبت

صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی از مدت های طولانی بدینسو قبل از فعالیت بانک های تجاری در کشور به دلیل دسترسی آسان و خدمات گسترده در

سراسر افغانستان فعال بوده اند. بعد از آغاز فعالیت بانکها در کشور نیز بنا بر دسترسی محدود مردم به خدمات بانکی در مناطق دور افتاده، صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی در زمینه انتقال پول نقش به سزای داشته اند. بخش حواله عمدتاً به دلیل چندین دهه جنگ، که سیستم مالی کشور را تضعیف کرده بود، به سرعت در کشور رشد نمود. این فرصتی را برای صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی ایجاد کرد تا در بخش انتقال پول دست بالای داشته باشند. آنها با تسهیل انتقال وجوه و تبادل پول سهم قابل توجه فعالیت های بازار را تحت پوشش قرار داده اند، به ویژه در مناطق روستایی که بانک های سنتی در آنجا ممکن است حضور گسترده نداشته باشند.

آسان و کم هزینه

طی مراحل آسان انتقال وجوه، هزینه کم و تقاضای اسناد کم توسط ارایه کنندگان خدمات پولی در مقایسه با مؤسسات انتقال پول مانند ویسترن یونین و منی گرام افغانستان را در داخل و خارج از کشور تشویق می کند تا پول و حواله های خود را از طریق این سکتور ارسال و دریافت کنند. یافته های تحقیقی که توسط تیم تحقیقات اقتصادی د افغانستان بانک در

مورد هزینه، کانال ها و حجم حواله های انتقالی به افغانستان در سال ۲۰۱۸ انجام شده است، نشان می دهد که انتقال وجوه توسط ارایه کنندگان خدمات پولی در مقایسه با مؤسسات انتقال پول نظیر ویسترن یونین و منی گرام که هزینه بیشتری دریافت می کنند، از نظر زمانی موثرتر، راحت تر و ارزان تر بوده اند. به عنوان مثال، اوسط هزینه انتقال وجوه از آلمان، بریتانیا، پاکستان، عربستان سعودی و کریدورهای ایالات متحده به افغانستان از طریق ویسترن یونین و منی گرام در ربع آخر سال ۲۰۱۷، تقریباً ۱۰ درصد مجموع مبلغ ارسال شده و برای سایر کشور های آسیایی جنوبی ۵.۴ درصد مبلغ ارسال شده را تشکیل می داد. این نشان می دهد که هزینه انتقال وجوه از طریق ویسترن یونین و سایر کانال های رسمی بسیار گران تر از هزینه ای است که حواله داران دریافت می کنند.

با اینکه منی گرام و ویسترن یونین در مقایسه با ارایه کنندگان خدمات پولی پرکاربردترین کانال های انتقال وجوه نبوده اند، اما بعد از تحولات سیاسی آگست سال ۲۰۲۱ در کشور زمانی که مؤسسات مذکور موقتاً فعالیت های خود را در افغانستان به تعلیق درآوردن و بانک

های تجارتي شاهد انبوه بزرگ مشتریان برای برداشت سپرده های شان بودند، ارایه کنندگان خدمات پولی فعالیت های انتقال پول را حتی بیشتر افزایش دادند. مطابق چشم انداز اداره توسعه ملل متحد برای افغانستان، ارایه کنندگان خدمات پولی نقش مهمی را از نظر تسهیل حواله ها، انتقالات مالی مربوط به واردات و معاملات مالی ان جی او ها ایفا کردند، زیرا سیستم حواله مقاوم بود و معاملات آن در سال ۲۰۲۲ افزایش یافت.

نقش متمرکز در اقتصاد کشور

ارایه کنندگان خدمات پولی و صرافان اسعار می توانند با تسهیل حواله های پول از افغانهای مقیم کشورهای مختلف جهان که مبلغ قابل توجهی را برای خانواده های افغان ارسال می کنند، نقش اساسی در رشد و ثبات سکتور مالی کشور داشته باشند. پول ارسالی افغانها به کشور نه تنها قدرت خرید و بهبود دسترسی افغانهای داخل کشور به امکانات زندگی را افزایش می دهد بلکه منجر به افزایش تولید کل کشور نیز می شود. به عنوان مثال، بانک جهانی تأکید می کند که حواله های ارسالی به افغانستان در سال ۲۰۲۰ بالغ بر ۸۰۰ میلیون دالر بوده است که حدود ۴ درصد تولید ناخالص داخلی

کشور را تشکیل داده و در سال ۲۰۲۲ حواله ها افزایش بیش از ۲۰ درصدی را به ثبت رسانیده است.

بُعد منفی

به طور کلی، نقش صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی در سکتور مالی افغانستان اهمیت خدمات مالی را که توسط این مؤسسات ارایه می شود، به ویژه مؤسساتی که در مناطق دور افتاده حضور دارند، برجسته می سازد. با این حال، یک بُعد تاریک فعالیت های شان نیز وجود دارد که عبارت از کانال غیررسمی انتقال وجوه می باشد. با وجود اینکه تعداد زیادی از حواله داران جواز قانونی دارند و به د افغانستان بانک که نهاد نظارتی این بخش است، گزارش می دهند، تعداد قابل توجه صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی بدون مجوز نیز موجود می باشد. مطالعات نشان می دهد که حواله های غیررسمی می تواند به عنوان ابزاری برای پولشویی و تامین مالی جرایم مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر این، کانال های غیررسمی انتقال وجوه می تواند خروج سرمایه و قاچاق اسعار را تسهیل کند که این امر تأثیر منفی بر رشد اقتصادی کشور و نرخ تورم پول افغانی می گذارد. از آنجایی که اکثر جمعیت

کشور از خدمات حواله داران استفاده می کنند، به ویژه آنهایی که در مناطق روستایی به سر می برند و نفوسی که به خدمات بانکی دسترسی ندارند، بسیار مهم است تا فعالیت های مؤسسات مذکور مورد بررسی دقیق قرار گیرد و این امر بر نیاز به مقررات مؤثر برای اطمینان از مصون و با اعتماد بودن خدمات آنها تاکید می کند.

بلند بردن شرایط و معیارهای مقرراتی

د افغانستان بانک با اتخاذ تدابیر پیشگیرانه برای مبارزه با پولشویی، تامین مالی جرایم بزرگ و مسدود ساختن راه برای جریان عواید ناشی از جرایم با اولویت دادن به یکپارچگی سیستم مالی و جلوگیری از فعالیت های غیرقانونی از هیچ تلاشی برای ارتقای شفافیت و ثبات در اقتصاد کشور دریغ نمی کند. حضور مؤسسات غیربانکی بدون مجوز در کشور موضوع جدی است و فعالیت بدون نظارت و عدم تطبیق مقررات و قوانین د افغانستان بانک بر آنها به معنای در معرض خطر قرار دادن مشتریان در برابر کلاهبرداری و سایر سوء استفاده های مالی و افزایش تعداد معاملات ثبت نشده می باشد که می تواند اعتبار سکتور مالی را نزد ذینفعان داخلی و

شرکای بین المللی ما به شدت تحت تاثیر قرار دهد. بنابراین، د افغانستان بانک نگذاشت این موضوع بدون پیگیری و تعقیب بماند و اقداماتی را برای جلوگیری از فعالیت های صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی غیرقانونی و بهبود نظارت بر مؤسسات غیربانکی دارای جواز قانونی، اتخاذ نمود. به عنوان بخشی از این تلاش ها، د افغانستان بانک طرح مفصلی را برای ایجاد مکانیزم های مؤثر جهت تنظیم سکتور صرافان و خدمات پولی تدوین نمود. به همین ترتیب، چندین مقررده، طرز العمل و سیاست های نظارتی بر مؤسسات غیربانکی، نظارت خارج از ساحه و صدور مجوز، از جمله مقررده مسوولیت ها و اقدامات پیشگیرانه برای پولشویی و جرایم بزرگ، تعدیل و به روزرسانی شدند. علاوه بر این، یک کمیته مشترک متشکل از دیپارتمنت های مربوطه برای شناسایی و جلوگیری فعالیت های غیرقانونی صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی مجوز، شناسایی و مسدود سازی مؤسسات غیر قانونی و تسریع اقدامات مؤثر در عرصه مبارزه علیه پول شویی و تمویل جرایم بزرگ، ایجاد شد. این اقدامات همچنین شامل جریمه های نقدی برای صرافان و ارایه کنندگان

خدمات دارای جواز و بدون جواز برای نقض قوانین و مقررات مربوطه یا انجام فعالیت های بدون جواز قانونی می باشند. باید گفت که این جریمه ها قبل از فرمان منع جرایم نقدی تطبیق شده اند. علاوه بر این، اقدامات برای حصول اطمینان از تطبیق مکلفیت حفظ سوابق جامع معاملات و رعایت شرایط تثبیت هویت مشتریان صورت گرفت.

اقدام علیه صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی بدون جواز فعالیت

د افغانستان بانک علیه ۲۵۰۰ صراف و ارایه کننده خدمات پولی که خدمات غیرمعیاری ارایه می نمودند، اقدامات جدی نمود و بیش از ۷۰۰ صراف و ارایه کننده خدمات پولی بدون جواز فعالیت و غیرقانونی را شناسایی و اقدامات اجرایی لازم برای کنترل فعالیت های شان انجام نمود. علاوه بر این، مکانیزم جدید برای صدور جواز فعالیت معرفی گردید که بر اساس آن جواز های شرکتی به صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی که واجد شرایط معیارهای جدید جوازدهی بودند، توزیع شد. هدف این مکانیزم جدید حصول اطمینان از این است که تنها صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی

واجد شرایط جواز فعالیت اخذ کنند که این امر نیز باعث افزایش اعتماد مشتریان و بهبود موثریت نظام مالی می شود.

حرف آخر

هر چند مؤسسات مالی غیربانکی نقش اساسی در تسهیل انتقال وجوه و تبادلله اسعار ایفا می نمایند، کانال های غیررسمی انتقال وجوه نیز نگرانی هایی را در مورد پولشویی، تامین مالی جرایم و عواید ناشی از جرایم، به بار آورده است. بنابر این، تنظیم موثر این خدمات برای اطمینان از مصوونیت و اعتماد مؤسسات مذکور بسیار مهم بود. اقدام علیه صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی بدون جواز رسمی توسط د افغانستان بانک، ایجاد یک میکانیسم جدید برای جوازدهی و بهبود نظارت بر صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی دارای جواز با هدف افزایش شفافیت و پاسخگویی در بخش مالی اقداماتی اند که در نهایت یکپارچگی، اعتماد و موثریت اقتصاد افغانستان را تقویت می کند. در آوردن مؤسسات مالی غیر بانکی غیررسمی در دایره قانون و بلند بردن سطح معیار ها و شرایط برای مؤسسات رسمی، نه تنها باعث جلوگیری پولشویی، تامین مالی جرایم بزرگ و عواید ناشی از جرایم

نقش مهم خواهد داشت، بلکه در زمینه ثبت و حفظ سوابق تعداد زیادی از معاملات ثبت نشده انتقال وجوه به سطح داخلی و بین المللی از جمله معلومات در مورد میزان دقیق حواله های ارسالی به کشور نیز کمک خواهد کرد. این امر همچنان، پالیسی سازان و نهادهای تصمیم گیرنده را قادر می سازد تا به آمار و معلومات دقیق برای اتخاذ تصمیم ها و سیاست های اقتصادی دسترسی داشته باشند. علاوه بر این، نظارت بیشتر و موثر و تنظیم امور صرافان و ارایه کنندگان خدمات پولی طبق قانون و مقررات مربوطه منجر به کنترل بیشتر فرار سرمایه از کشور میشود که باعث رشد اقتصادی و شکوفایی کشور خواهد شد.

اطلاعیه د افغانستان بانک در مورد صرافی آنلاین:

به تعقیب اطلاعیه های قبلی به آگاهی عموم هموطنان رسانیده می شود که تعداد از اشخاص در کشور به نام صرافی آنلاین معاملات مالی انجام می دهند و AgiGpt-QT4، فورسیج و غیره در بازار فعالیت دارند. د افغانستان بانک بار دیگر به هموطنان اطلاع می دهد که به هیچ شخص یا شرکت تاکنون جواز فعالیت صرافی آنلاین صادر نه شده و این گونه فعالیت ها غیرقانونی تلقی می شوند. د افغانستان بانک از هموطنان عزیز تقاضا دارد تا با توجه به خطرات، خسارات و مسئولیت های بعدی این معاملات، از انجام معاملات آنلاین با این گونه شرکت ها و افراد، خودداری نمایند.

nities, and improve its overall economic stability.

Export growth causes foreign currency inflows, contributing to the supply of foreign exchange and stabilizing the currency. It improves the country's balance of payments, builds foreign reserves for managing exchange rate fluctuations, and stimulates economic activity and investment. Diversifying the economy through exports reduces vulnerability to external shocks and enhances the credibility of the currency, attracting foreign investors and supporting its stability.

The government's focus on promoting export growth has yielded an increase in exports compared to previous years.

Improved Integrity and Reduced Unnecessary Government Expenses:

Enhancing integrity and reducing government expenses contribute to currency stability. Improved integrity fosters trust and confidence in the currency, while reduced expenses promote fiscal discipline. Transparent and integral financial systems attract investors, positively impacting currency value and stability. Government measures to control spending and optimize finances mitigate fiscal imbalances and support exchange rate stability. Ad-

ditionally, the initiation of national and international projects, along with international humanitarian aid, further contributes to currency stability. Transparency has significantly improved compared to the past, accompanied by a reduction in unnecessary government expenses. These measures have played a crucial role in safeguarding the value of the Afghani currency.

Over the past two years, the successful preservation and appreciation of the Afghani's value can be a significant achievement. This accomplishment has been accompanied by efforts to maintain the inflation rate within the desired range. However, this is not the end of the work for Da Afghanistan Bank, as it continues to strive for further progress in this field.

Haseebullah Noori

Spokesperson DAB

underway in a phased manner throughout the nation, with future plans to extend this initiative to all regions of the country.

Crackdown on Currency Smuggling:

In the past two years, the smuggling of foreign currency to other countries has been effectively prevented. This measure has significantly aided Da Afghanistan bank in safeguarding the value of the Afghani. As a result, the market has not experienced a foreign currency shortage and has been able to meet its currency demands. Combatting smuggling activities is crucial for maintaining a fair and legal trade environment. Cracking down on foreign currency smuggling protects local industries, ensures proper tax collection, and fosters a transparent business environment. It also maintains monetary stability by preventing disruptions in currency supply and demand dynamics, safeguarding the value of the Afghani. By curbing smuggling, Da Afghanistan Bank enhances public confidence in the currency, promotes economic development, and combats financial crimes. The collective commitment of both Da Afghanistan Bank and related government institutions of the country has successfully halted currency smuggling, contributing to a more regulated and secure

financial system.

Restrictions on Cash Transfers abroad:

Restrictions on cash transfers represent another factor that has contributed to the stability of the Afghani currency, benefiting Da Afghanistan Bank. There are limits on the transfer of cash from the country to abroad. Restrictions on cash transfers abroad are implemented to control currency outflows, preserve foreign reserves, and prevent capital flight. These measures combat illicit activities like money laundering and terrorism financing while promoting financial transparency. By limiting cash transfers, authorities maintain control over monetary policy and contribute to economic stability. The Islamic Emirate of Afghanistan has also imposed restrictions on money transfers from the country, allowing individuals to carry cash but subject to limitations.

Growth in Exports:

The growth in exports represents another factor that has contributed to maintain a stable currency. Increasing exports can bolster economic growth and reduce reliance on imports. By diversifying the economy and expanding international trade, Afghanistan can generate foreign exchange earnings, create job opportu-

restrictions on cash transfer from country to abroad, growth in exports, improved integrity, and reduction in additional government spending have contributed to the stability of the Afghani.

The implementation of appropriate monetary policies:

The implementation of appropriate monetary policies refers to the effective execution and management of policies related to the control and regulation of money supply and other key monetary indicators. effective implementation of monetary policies by Da Afghanistan Bank helped to manage key economic indicators such as inflation and the money supply.

Da Afghanistan Bank's sound monetary policies have effectively managed inflation rates, maintaining price stability and preserving the value of the Afghani currency. This stability instills confidence, promotes economic growth, and attracts foreign investments. Overall, these policies have contributed to a favorable investment climate, increased investor confidence, and facilitated economic progress in Afghanistan.

Increased Usage of Afghani:

The increased usage of the Afghani is another factor that has helped in currency stability.

Currently, the usage of Afghani is higher than in previous years. Encouraging the use of the Afghani currency promotes domestic economic transactions and reduces reliance on foreign currencies. This can help stabilize the exchange rate and strengthen the country's monetary system.

Increased usage of the Afghani in domestic transactions promotes its circulation, reducing dependence on foreign currencies and strengthening its position. This decline in currency substitution enhances stability and control over the domestic monetary system. The widespread use of the Afghani allows monetary policy measures to have a direct impact on the economy, influencing inflationary pressures. Additionally, higher usage builds public confidence, encouraging individuals and businesses to transact in Afghani, reinforcing its stability. It can also reduce exchange rate volatility by balancing demand and supply within the domestic market.

Recognizing the importance of the points mentioned above, Da Afghanistan Bank's leadership has strategically chosen to actively encourage and facilitate the use of the Afghani currency in everyday transactions. Currently, the promotion and adoption of the Afghani are

How DAB Achieved Currency Stability

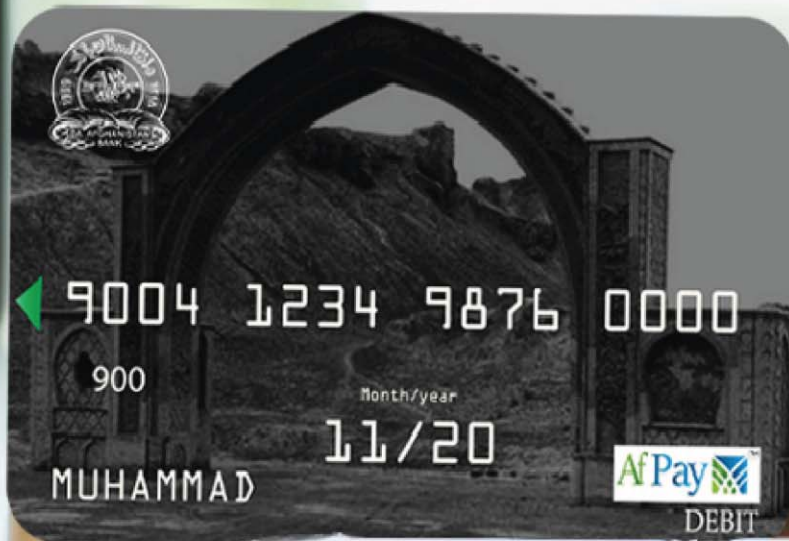

After the political developments of August 15, 2021, the control of Da Afghanistan Bank was handed over to the new leadership amidst challenging conditions. The Afghani experienced a depreciation against other currencies, and the banking sector encountered multiple obstacles. With the divine support of Allah, Da Afghanistan Bank adeptly manipulated through these hardships, implementing efficient strategies to overcome them. Consequently, notable advancements were achieved in the bank's management and in addressing

the challenges it faced.

This article examines the elements that played a pivotal role in the bank's triumph, leading to the Afghani's ascendancy as one of the most stable currencies in Asia. We will delve into the strategies and actions implemented by Da Afghanistan Bank that facilitated this remarkable achievement.

In the past two years, factors such as the appropriate implementation of monetary policies, increased usage of the Afghani currency, crackdown on currency smuggling activities,

برای سهولت پرداخت های خویش از
کارت (Af Pay) استفاده کنید.

بانک The Bank

March 2024

شماره ۲۰۰ - رمضان المبارک ۱۴۴۵ - حوت ۱۴۰۲

